Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht

Jaarverslag 2015

RUD UTRECHT

Inhoud

Voorwoord 3
Inleiding 4
Samenvatting en toelichting productiecijfers 5
Milieu 5
Bodem 6
Overige taken 6
Milieu 7
Eerste LNG-tankstation geopend 9
Verbetering klachtenafhandeling windpark Houten 10
Stiltegebied en tradities 11
Bodem 13
De schop in de grond in Doorn 15
RUD vindt ondergrondse tank terug 16
Natuur 17
Kennis delen over de Programmatische Aanpak Stikstof 19
Lucht 20
Le tour et le RUD 22
Water 23
Duurzame energie en biowasmachine 25
Landschap 27
Brede handhavingsactie op de Eem 29
Sociaal jaarverslag 30
De vergunningverlener van de toekomst 34

Voorwoord

We hadden jullie, de opdrachtgevers, beloofd dat we in 2015 100% van de DVO's zouden realiseren. Helaas, dat is niet gelukt...

We hebben voor vergunningen 115% gehaald en voor handhaving 102%. We hebben dus meer gerealiseerd dan we hebben afgesproken. We hebben meer vergunningen verleend en meer gehandhaafd dan onze opdrachtgevers voor 2015 hadden begroot. Ik kan hier dan ook met recht zeggen dat ik enorm trots ben op de medewerkers, de regievoerders, en de bestuurders die het afgelopen jaar hun steentje hebben bijgedragen.

Afgelopen jaar was het jaar waarin we één team zijn geworden, volgens één handhavingsstrategie hebben gewerkt, trainingen en opleidingen hebben gevolgd om te voldoen aan de vastgestelde landelijke kwaliteitscriteria, nieuwe ICT-voorzieningen hebben ingevoerd, ons de nieuwe stikstofrichtlijn (PAS) eigen hebben gemaakt en de basis op orde hebben gebracht. En tijdens al deze activiteiten hebben we de productie gerealiseerd met vooral onze eigen medewerkers, en soms inhuur.

Dat is een geweldige prestatie! Helemaal omdat we ook in staat zijn gebleken om zuinig om te gaan met de financiële middelen die we tot onze beschikking hadden. Zoals afgesproken met het Algemeen Bestuur vloeit een deel van het overschot dan ook terug naar de kas van onze opdrachtgevers.

Maar we willen meer dan de geraamde productie halen en binnen de marges van de begroting uitkomen. We willen de regionale kennispartner zijn. Niet alleen als uitvoerders van jullie milieutaken en als adviseur: we willen ook al anticiperen en meedenken over toekomstige opgaves die in de omgevingsvisie en het omgevingsplan een plek gaan krijgen. We willen het verlengstuk zijn van jullie organisatie, waarbij jullie nabijheid ervaren.

In dit jaarverslag blikken we daarom niet alleen als RUD terug: we geven het woord ook aan opdrachtgevers. Hoe kijkt een beleidsambtenaar, regievoerder of bestuurder naar ons functioneren? We kregen tevreden reacties, maar ook kritiek. Kritiek die bevestigt dat we er nog niet zijn, dat we in 2016 nog werk aan de winkel hebben. En daar ga ik – samen met mijn medewerkers en met jullie – graag mee aan de slag.

Saskia Borgers | Directeur

Inleiding

Hoeveel vergunningen, saneringen, meldingen, controles etcetera heeft de RUD in 2015 voor de opdrachtgevers afgehandeld en uitgevoerd? En vooral: welke verhalen gaan schuil achter deze cijfers? Dat is hoofdmoot van ons jaarverslag. We geven eerst een totaalbeeld van de productie. Iedere opdrachtgever krijgt de eigen cijfers in de kwartaalrapportages. Daarna beschrijven we per thema (milieu, bodem, natuur, lucht, water en landschap) kort welke taken we uitvoeren, wat de productiecijfers over 2015 zijn. Tot slot laten we en met voorbeelden zien wat deze cijfers betekenen. Bij de voorbeelden belichten we twee kanten van het verhaal: die van de RUD en die van de opdrachtgevers. Zo willen we een beeld geven van de wisselwerking en hoe opdrachtgevers de RUD ervaren. We sluiten af met het sociaal jaarverslag. Hierin beschrijven we de belangrijkste personele ontwikkelingen van 2015.

Wie meer wil weten over de taken van de RUD, kan terecht op onze website. We verwijzen per thema door naar de bijbehorende pagina's. Ook informatie over ons bestuur en de organisatie vindt u op de website. In onze jaarrekening verantwoorden wij onze inkomsten en uitgaven. Jaarrekening en jaarverslag geven samen een volledig beeld van de RUD in 2015.

Samenvatting en toelichting productiecijfers

Het is gelukt om 2015 af te sluiten met positieve productiecijfers voor de vergunningverlening en handhaving. Dit geldt zowel voor de gemeenten als voor de provincie. Tot en met het derde kwartaal kampten we nog met achterstanden door voornamelijk de implementatie van een geheel nieuwe ICT-infrastructuur (tablets, systemen, hosting etc.). Het leren werken met al deze nieuwe voorzieningen kostte tijd, en dus productiviteit. In het vierde kwartaal hebben we een grote inhaalslag gedaan met behulp van inhuur en het intern schuiven met capaciteit. Zo hebben de zwemwaterinspecteurs werk van elkaar overgenomen, zodat Jeffrey (zwemwaterinspecteur én handhaver bodem) zo'n 300 uur extra aan handhaving bodem kon besteden.

De cijfers in dit jaarverslag geven geen compleet beeld van het werk van de RUD. Sommige taken voeren we voor één gemeente uit, en sommige zijn moeilijk in harde cijfers te vatten zoals advies in voortrajecten. Daarbij komt dat de DVO's onderling verschillen: we registreren niet voor alle opdrachtgevers op dezelfde manier. Optellen is hierdoor lastig. Tot slot registreerden we niet alles optimaal in het tijdschrijfsysteem. We werken aan verbeteringen.

Milieu

Onderstaande tabel laat het gemiddelde percentage van onze productie ten opzichte van de geraamde productie in de DVO's van de gemeenten zien. We hebben alle individuele DVO's op hoofdlijnen gerealiseerd, maar de onderlinge verschillen zijn groot. Dit geldt vooral voor de onderdelen die door vraag van bedrijven en bewoners worden bepaald (vergunningen, meldingen, milieuklachten). Bij sommige opdrachtgevers is de vraag onderschat, terwijl bij andere de vraag sterk achterbleef. Dezelfde onderlinge verschillen zien we voor advies en handhavingsprojecten. Bij deze onderdelen wordt de productie

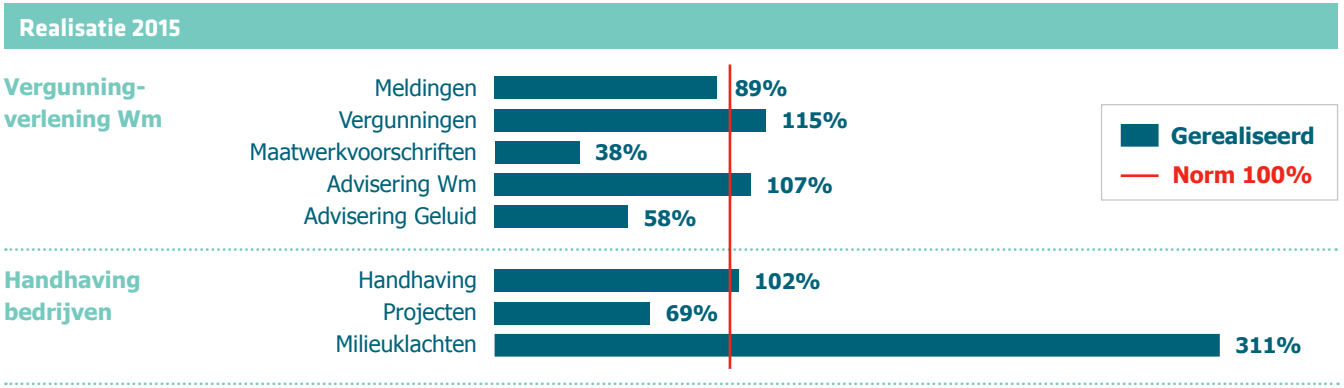

Samenvatting en toelichting productiecijfers

mede bepaald door de vraag vanuit opdrachtgevers. Er zijn opdrachtgevers die minder dan geraamd een beroep op ons doen: in die gevallen halen we de DVO's niet volledig. Sommige gemeenten vragen om concrete handhavingsprojecten zoals het discrepantieproject in Bunschoten. Hierbij onderzoekt de RUD hoe het komt dat de bij RWZI's (rioolwaterzuiveringsinstallaties) gemeten hoeveelheid geloosd vet in het water hoger is dan volgens de vergunningen zou mogen worden verwacht. Andere gemeenten gebruiken geraamde uren niet, of niet helemaal.

Bodem

We voeren bodemtaken uit voor zowel de gemeenten als de provincie. We houden de cijfers voor verschillende opdrachtgevers op verschillende manieren bij, en ze zijn op verschillende manieren geraamd. De cijfers voor bodemtaken laten zich hierdoor niet vertalen in tabel met percentages, zoals die van milieu. Bij het hoofdstuk 'Bodem' vindt u de cijfers over 2015. Hier staat ook het aantal uitgevoerde surveillances.
Het resultaat van deze vrije veld-controles is niet opgenomen, maar zeker het vermelden waard: er zijn illegale situaties opgespoord, en er komen meer meldingen in het kader van het Besluit bodemkwaliteit binnen. Zichtbare aanwezigheid werkt preventief.

Uit de kwartaalrapportages aan de opdrachtgevers is het algemene beeld dat we op hoofdpunten de DVO's hebben gerealiseerd. Er zijn grote verschillen tussen de opdrachtgevers. Voor een aantal hebben we hogere aantallen in bodemtaken gerealiseerd dan begroot, bij andere was de raming lager dan de realisatie. Voor de provincie hebben we extra aanvullende opdrachten uitgevoerd, waaronder de aanpak van spoedlocaties, en voor de Acacialaan in Doorn (over deze locatie leest u verderop in het jaarverslag meer). Tot en met het derde kwartaal lagen we achter bij vergunningverlening: deze achterstanden zijn in het vierde kwartaal weggewerkt.

Overige wetgeving

De RUD heeft nagenoeg alle afgesproken producten op het gebied van landschap, vuurwerk, luchtvaart, natuur en zwemwater geleverd. We voeren deze taken voor de provincie uit. In praktijk bleek dat we minder uren dan ingeschat nodig hadden voor vergunningverlening vuurwerk

en de Luchtvaart, - en Waterwet. We hebben daarom met de provincie uren herverdeeld naar gebieden waar juist tekorten waren, zoals handhaving vuurwerk en vergunningverlening- en handhaving bodem. In het uitvoeringsprogramma voor 2016 zijn deze verschuivingen vastgelegd.

Provincie en RUD hadden op basis van risicoanalyses prioriteiten gesteld voor de inzet van handhavers. Onze handhavers hebben een beeld van de effecten hiervan op het naleefgedrag. Een hoge bezoekfrequentie zorgt ervoor dat er minder overtredingen zijn. Dit geldt ook voor de inzet van het strafrecht.

Milieu

Milieu

Bedrijven die risico's voor het milieu opleveren, moeten aan regels voldoen. Het gaat om bedrijven die bijvoorbeeld gevaarlijke stoffen opslaan, verwerken of vervoeren, of overlast kunnen veroorzaken. Deze regels staan in de Wet milieubeheer. De RUD voert deze uit voor zowel de gemeenten als de provincie. Voor de provincie werken we daarnaast met de Provinciale Milieuverordening (PMV). Hierin zijn milieubeschermingsgebieden (stiltegebied, grondwaterbeschermingsgebied) aangewezen en de regels om deze te beschermen. De RUD verleent de ontheffingen en handhaaft de PMV. Tot slot van onze milieutaken: de RUD zorgt ervoor dat milieuklachten 24 uur per dag, 7 dagen per week gemeld kunnen worden. Er staan altijd handhavers klaar om – als dat nodig is – direct in actie te komen naar aanleiding van een klacht. Ongeacht het tijdstip.

Milieu in cijfers

Wat	Gerealiseerd
Vergunningaanvragen en -verlening Wabo (Wet milieubeheer), inclusief stookontheffingen, ontheffingen 10.63 Wm	139
Maatwerkvoorschriften	37
Behandelde meldingen Activiteitenbesluit	380
Periodieke milieucontroles	791
Transportcontroles	6
Consignatie en klachtenafhandeling	963
Ontheffing Provinciale Milieuverordening, advies	8
Toezicht stiltegebieden	6

> De taakverdeling was niet altijd even helder.

Eerste LNG-tankstation geopend

Wie over de A2 rijdt, ziet net voorbij afslag 6 (Maarssen, Vleuten) een reservoir omhoogsteken waar Rolande LCNG op staat. Bij dit tankstation kunnen vrachtwagens LNG, vloeibaar aardgas, tanken. Rijden op LNG levert grote milieuwinst op ten opzichte van diesel, waar vrachtwagens nu vaak op rijden. De omgevingsvergunning werd in november 2015 verleend. Hier ging een traject aan vooraf waar de gemeente Utrecht al voor de oprichting van de RUD aan begon. Adviseur Jan van Berkel - destijds gemeente, nu RUD - licht de voorbereidingen toe: “Omdat LNG een nieuwe brandstof is, en het tankstation in de buurt van een recreatieplas ligt, namen de voorbereidingen veel tijd in beslag. Want hoe maak je de juiste berekeningen met LNG en hoe perk je de risico’s voor recreanten zo veel mogelijk in?” De RUD nam het dossier deels over, en heeft uiteindelijk het milieudeel van de omgevingsvergunning voor Rolande LCNG namens de gemeente Utrecht afgerond. Het onderdeel externe veiligheid sprong er hierbij uit: LNG-tankstations zijn risicovolle bedrijven. De RUD beoordeelde de externe veiligheid en adviseerde zowel Rolande LCNG als de gemeente hierin. Zo is in de vergunning opgenomen dat

> De positie van de RUD blijft soms lastig.

de aanvoer van nieuw gas – de meest risicovolle activiteit – alleen mag plaatsvinden als er geen badgasten of evenementen bij de Haarrijnse Plas zijn. Sanne Bischoff was één van de medewerkers die bij de gemeente aan de omgevingsvergunning werkte. “Dit was mijn eerste kennismaking met de RUD. Vóór de RUD had de gemeente zelf milieuspecialisten in dienst en waren de lijnen om even snel te overleggen korter. Nu hebben we alleen telefonisch overlegd, terwijl het niet verkeerd was geweest om een keer samen om tafel te gaan. De taakverdeling tussen de RUD en de gemeente was niet altijd even helder. Dat kwam voornamelijk doordat er een planologische procedure doorlopen moest worden, én een inhoudelijke beoordeling in het kader van de milieuvergunning. Daar zat overlap in: zo waren in de toetsing van de ruimtelijke onderbouwing ook veel milieuonderdelen beschreven. Deze moesten getoetst worden door de RUD, terwijl onze eigen afdeling milieu moest adviseren in het kader van de planologische procedure. Soms verliep dat stroef. Al met al was de hele procedure een goede ervaring voor volgende complexe dossiers waarin de RUD en de gemeente samen moeten optrekken, en verliep de samenwerking goed.”

Verbetering klachtenafhandeling windpark Houten

In Houten staan drie windturbines. Omwonenden ervaren overlast door het geluid en de slagschaduw. Met klachten hierover kunnen zij sinds najaar 2015 terecht bij de RUD; tot die tijd handelde de gemeente deze zelf af. Uit evaluatie van het windpark door de Universiteit Utrecht bleek dat de communicatie over het windpark met de omwonenden beter had gekund, en beter kan. Samen met de gemeente heeft de RUD daarom verbeteringen in de klachtenafhandeling doorgevoerd. Zo verwijst de gemeente consequent door naar de RUD en heeft de RUD klagers geïnformeerd over hoe zij hun klacht in moeten dienen voor een vlotte afhandeling, en hoe de RUD hierbij te werk gaat. Regievoerder Edwin Koolhof (gemeente Houten) en accountmanager Ruud Klunder van de RUD coördineerden de verbeteracties. Ruud Klunder: “Het is belangrijk dat mensen die overlast ervaren realistische verwachtingen hebben over de afhandeling van hun klacht. Zij vragen de RUD om te handhaven, maar we kunnen alleen handhaven als er sprake is van een overtreding. En als we handhaven, betekent dat niet dat de windturbines meteen stilgezet worden. Dit hebben we onder andere via de website

> We hebben voorgesteld om dit festival op de kaart van uitzonderingslocaties te zetten.

duidelijk gemaakt." Edwin Koolhof: "De positie van de RUD – als organisatie op afstand- blijft soms lastig in dit politiek gevoelige dossier. We hebben daarom afspraken gemaakt over de manier waarop de RUD werkt, en hoe de gemeente op de hoogte en betrokken blijft bij de afhandeling van klachten en het toezicht op het windpark. Ondanks deze afspraken blijft de positie van de RUD in dit dossier de komende tijd een blijvend aandachtspunt voor de gemeente." In 2015 heeft de RUD 60 klachten over het windpark behandeld.

Stiltegebied en tradities

De gemeente Eemnes grenst aan een stiltegebied. In de Provinciale Milieu Verordening (PMV) van de provincie Utrecht is vastgesteld dat in stiltegebieden doorgaans geen geluids-overlast mag plaatsvinden, zoals door een festival. Eens in de vier jaar organiseert de stichting feestcomité Eemnes een gondelvaart door het stiltegebied. Zo ook op 11 september 2015. Tijdens de gondelvaart was één van de bezoekers in overtreding, ondanks oproepen van het feestcomité. Nadat een toezichthouder van de RUD de festivalganger hierop had gewezen, is het volume van de muziek aangepast. De RUD heeft na dit festival een zogenoemde 'preventieve Last Onder Dwangsom' opgelegd. Dat betekent in dit geval dat het festival niet nog eens onder deze omstandigheden mag worden georganiseerd. Daarnaast adviseerde de RUD de provincie over hoe om te gaan met de gondelvaart met betrekking tot het stiltegebied. Merel Tilstra, jurist: "Vanuit de RUD hebben we voorgesteld om dit festival op de kaart van uitzonderingslocaties te zetten. Het gaat om een feest dat hoort bij de tradities van Eemnes. Daarnaast vindt het één keer in de vier jaar plaats, en is de geluidsoverschrijding beperkt. We hebben ook het Sinterklaasfeest, waarbij de stoomboot door het stiltegebied vaart, meegenomen in het voorstel. De provincie is meegegaan in ons voorstel, en zal beide evenementen op de kaart van uitzonderingslocaties opnemen. Voor evenementen in de provincie Utrecht die op deze kaart zijn opgenomen, kan de organisator een vergunning aanvragen. De provincie heeft de PMV nog eens kritisch onder de loep genomen wat betreft evenementen. Er is vervolgens een inventarisatie gedaan bij alle gemeentes naar soortgelijke situaties."

Het stiltegebied heeft veel draagvlak in Eemnes.

Wethouder Niels Rood van Eemnes: "Ik heb uitstekend kunnen samenwerken met zowel de RUD als de provincie om nodeloze escalatie te voorkomen. Het stiltegebied heeft veel draagvlak in Eemnes, maar tradities als deze moeten wel plaats kunnen vinden. Er dreigde een anti-provincie sfeertje. We hebben er ook voor gepleit om jaarlijks Sinterklaas te mogen verwelkomen met Sinterklaasliedjes. Deze dingen mogelijk maken werkt positief op het draagvlak voor het stiltegebied. De vaart was ooit een belangrijke verbinding met de Eem, dat zit hier in de genen. Mooi dat de regels overeind blijven, maar dat er oog is voor lokale tradities."

Meer informatie over de RUD en milieu

Wet milieubeheer: www.rudutrecht.nl/diensten/bedrijven
Milieuklachten: www.rudutrecht.nl/diensten/milieuklachten
Provinciale Milieuverordening, grondwater: www.rudutrecht.nl/diensten/grondwater
Provinciale Milieuverordening, stiltegebieden: www.rudutrecht.nl/diensten/stiltegebieden

Bodem

Bodem

Drinkwaterwinning, zandwinning, bodemenergie, archeologie, parkeergarages: veel verschillende belangen doen een beroep op de bodem. Om deze ondergrondse belangen op elkaar af te stemmen én ervoor te zorgen dat de bodemkwaliteit goed genoeg is voor de bovengrondse functies (bijvoorbeeld wonen, recreatie, industrie, natuur) gelden er regels. Wie grond af wil graven, krijgt te maken met de Ontgrondingenwet. De Wet bodembescherming is er om risico's van bodemverontreiniging weg te nemen, en ervoor te zorgen dat een bodemverontreiniging het gebruik van de bodem zo min mogelijk beperkt. Het Besluit bodemkwaliteit zorgt ervoor dat grond van de juiste kwaliteit wordt toegepast. De RUD verleent de vergunningen voor -, en handhaaft de Ontgrondingenwet en de Wet bodembescherming. Daarnaast handhaven we het Besluit bodemkwaliteit. De Ontgrondingenwet voeren we namens de provincie uit, de Wet bodembescherming namens de provincie en de gemeenten Amersfoort en Utrecht (handhaving), en het Besluit bodemkwaliteit namens alle gemeenten. Daarnaast adviseren wij gemeenten wanneer zij zelf met bodemverontreiniging te maken krijgen.

Bodem in cijfers

Wat	Gerealiseerd
Vergunningen Ontgrondingenwet	17
Controles ontgrondingen	91
Beoordelen onderzoek Wet bodembescherming	98
Beschikken ernst en spoed, instemmen (deel)saneringsplan	78
Besluit Uniforme Saneringen (BUS)-melding Wet bodembescherming	112
Vragen aan het bodemloket	1969
Beoordelen onderzoek en plan van aanpak nieuwe gevallen bodemverontreiniging	4
Beoordelen evaluatieverslagen bodemsanering	204
Beoordelen nazorgplannen, monitorings- en bodemsanering	71
Beoordelen meldingen Besluit bodemkwaliteit	541
Toezicht saneringslocaties (Wet bodembescherming)	373
Toezicht grondtoepassing (besluit Bodemkwaliteit)	557

> Ik kijk met plezier terug op een goede samenwerking in een ingewikkelde opgave.

De schop in de grond in Doorn

Op 30 september 2015 verstuurde de RUD de beschikking op het saneringsplan, en op 3 november 2015 startten de werkzaamheden voor de bodemsanering van de Acacialaan in Doorn. De bodem is verontreinigd met vluchtige chloorkoolwaterstoffen. Dit is in het verleden ontstaan door bedrijfsactiviteiten van de stomerij die er gevestigd is. Aan de sanering ging een lang traject vooraf. De situatie escaleerde in september 2014. Twee gezinnen moesten hun woning, en later nog een aantal studenten hun kamer, verlaten: door het uitdampen van de verontreiniging voldeed de binnenluchtkwaliteit niet aan de normen. Deze gebeurtenis had grote impact, en de Acacialaan lag lange tijd onder het vergrootglas. De sanering kwam niet van de grond. Geert Nortier, beleidsmedewerker bij de provincie: "De situatie was bestuurlijk zeer gevoelig en complex. Als overheid doe je het dan niet gauw goed. We kregen flinke kritiek van zowel omwonenden als Provinciale Staten. Een nieuwe aanpak bleek noodzakelijk." Vergunningverlener Jeroen Kemper (RUD): "In april 2015 is het roer omgegaan. We hebben alle belanghebbenden gesproken over het gezamenlijke belang: een snelle verwijdering van de bron van de verontreiniging. Daarna hebben we hen betrokken bij de totstandkoming van het saneringsplan." Bij deze omgevingsgerichte benadering werkten RUD en provincie nauw samen. Met als doel: draagvlak creëren voor een realistisch saneringsplan. Geert: "De technische en juridische deskundigheid van de RUD werd aangevuld met een omgevingsmanager, Dolf Groters (RUD). Met succes. De RUD heeft alle partijen – saneerder, omwonenden en gemeente en ons als bevoegd gezag- op één lijn weten te krijgen. De omwonenden voelden zich gehoord. De gedeputeerde ging bij hen op bezoek. Provinciale Staten werden elke maand geïnformeerd over de voortgang. Het wantrouwen bij omwonenden en politiek veranderde langzaam in vertrouwen. Het resultaat was dat de omwonenden zich konden vinden in het saneringsplan en dat er zonder verdere procedurele vertragingen in november gestart is met de sanering van de bronzone. Ik kijk met plezier terug op een goede samenwerking in een ingewikkelde opgave." Handhaver Ludo Meijer van de RUD houdt toezicht op de sanering. Hij controleert of deze volgens het goedgekeurde

plan en volgens de regels wordt uitgevoerd: "Naar verwachting wordt de eerste fase eind 2016 afgerond. Dan zijn onder andere de bron en de ernstigste verontreiniging vlakbij de chemische wasserij gesaneerd."

> Niemand wist waar de tank was.

RUD vindt ondergrondse tank terug

Wanneer een bedrijf van eigenaar of exploitant wisselt, kan het zijn dat er informatie over de bodem van het perceel ontbreekt. Dit gebeurde bij een hotel in Soest. Daar was gedurende de laatste tientallen jaren bij alle betrokkenen in vergetelheid geraakt dat onder de grond nog een ondergrondse tank lag. Toen de RUD de inrichting van de gemeente overnam, spitte toezichthouder Kasper Holwerda eerst het dossier door, voordat hij op controlebezoek ging. "Ik vond keuringsrapporten van een ondergrondse tank van 10.000 liter. In deze rapporten stond dat de tank in het jaar 1990 is geplaatst. De hotelmanager vertelde tijdens de controle dat hij hiervan niet op de hoogte was, en dat er nu op aardgas wordt gestookt. Niemand wist waar de tank was, maar uit de papieren bleek wel dat hij in 2005 herkeurd moest worden." De hotelmanager moest daarom aantonen dat de tank ofwel was goedgekeurd, ofwel gesaneerd was. Kasper en jurist Uwe Arnhold intensiveerden daarop het onderzoek, en bestudeerden ook notariële akten. Met als resultaat: de ondergrondse tank is teruggevonden, opgegraven en volgens de wet- en regelgeving gesaneerd. Hans de Jong is beleidsmedewerker milieu bij de gemeente Soest. Hij dook het archief in, op zoek naar oude tekeningen om de tank te lokaliseren. "De RUD voert toezicht en handhaving uit. Als de RUD informatie mist om dit goed te doen, dan moet de gemeente aan het werk. Ik kon de tekening uiteindelijk aan het onderzoeksbureau geven, en heb me verder niet met de uitvoering bemoeid. De RUD hield me goed op de hoogte. Zo zou het volgens mij ook moeten: elkaar aangehaakt houden en elkaar helpen. Samen kunnen we het milieu veel goeds brengen. Hier in Soest is er weer een ondergrondse tank minder, en gelukkig zonder bodemvervuiling. En ere wie ere toekomt: de medewerkers van de RUD waren vasthoudend en betrokken."

Meer informatie over de RUD en bodem

Ontgrondingenwet: www.rudutrecht.nl/diensten/ontgrondingen
Wet bodembescherming: www.rudutrecht.nl/diensten/bodemverontreiniging
Besluit bodemkwaliteit: www.rudutrecht.nl/diensten/bouwstoffen-grond-baggerspecie-toepassen

Natuur

Natuur

Waardevolle natuurgebieden en plant- en diersoorten worden door wetten en regels beschermd. De RUD handhaaft de Natuurbeschermingswet, de Flora- en faunawet en de Boswet voor de provincie. De vergunningverlening ligt bij de provincie. Het handhaven van deze 'groene wetten' betekent bijvoorbeeld het controleren van jagers (schadebestrijders). Maar ook het schouwen van beschermde natuurgebieden: eventuele schade moet hersteld, illegale activiteiten gestopt en het beheer moet volgens plan worden uitgevoerd. Handhaven van de Boswet betekent controleren of de verplichte herplant van gekapte bomen daadwerkelijk en op tijd – binnen 3 jaar – gebeurt.

Natuur in cijfers

Wat	Gerealiseerd
Toezicht Flora- en faunawet	37
Toezicht Boswet	216
Toezicht Natuurbeschermingswet en stikstofverordening	125
Toezicht Natuurbeschermingswet	38

> Ik vind het geven van trainingen echt passen bij de rol van de RUD.

Kennis delen over de Programmatische Aanpak Stikstof

De Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) is ingevoerd om kwetsbare natuur te beschermen en tegelijk toch ruimte te bieden aan bedrijven. De PAS is een grote verandering in de Natuurbeschermingswet. Alle bedrijven die stikstof uitstoten moeten aan regels voldoen, voor de invoering van de PAS werd de aandacht voornamelijk gevestigd op agrarische bedrijven.

De PAS heeft grote impact op de Wabo-vergunningen die gemeenten verlenen: stikstof moet altijd als factor worden meegewogen. De RUD handhaaft de Natuurbeschermingswet voor de provincie, en heeft de kennis in huis om ook voor gemeenten een rol van betekenis te spelen. In oktober gaven RUD-collega's Menno Heil (handhaver) en Merel Tilstra (jurist) trainingen over de PAS. Handhavers passen de PAS sindsdien toe. Maar de training was niet alleen aan de eigen medewerkers: ook gemeenten waren welkom. Martijn Sengers van de gemeente Woudenberg was één van hen. "De training van de RUD was verhelderend, ik heb er veel aan gehad. Deze dag was echt gericht op de overheid, en de opbouw en de voorbeelden pasten goed bij het niveau van de deelnemers. Ik weet nu wat de consequenties van de PAS zijn en wanneer deze van toepassing is. Dankzij de training kon ik de wethouder en mijn collega's een handreiking geven, en hebben we de informatievoorziening naar buiten op orde. De gemeente is het loket voor boeren, wij kunnen hen nu op hoofdlijnen vertellen waar zij rekening mee moeten houden op het gebied van stikstof. Wordt de vraag specifieker, dan nemen we contact op met de RUD. Ik vind het geven van trainingen echt passen bij de rol van de RUD. Het gaat om complexe, landelijke wetgeving en als de RUD kennis hierover deelt, is dat kostenefficiënt voor de gemeenten. Jammer dat er maar twee gemeenten vertegenwoordigd waren."

Meer informatie over de RUD en natuur

Boswet, Natuurbeschermingswet en Flora- en faunawet: www.rudutrecht.nl/diensten/natuur

Lucht

Lucht

Vliegen en vuurwerk leveren risico's en mogelijk overlast op voor de omgeving. Om deze zoveel mogelijk te beperken, gelden er regels voor het opstijgen en landen met een vliegtoestel en het afsteken van vuurwerk. De provincie is het bevoegd gezag voor de regionale luchtvaart en het Vuurwerkbesluit wat betreft het afsteken van vuurwerk. De RUD voert zowel de vergunning-verlening als toezicht en handhaving uit.

Lucht in cijfers

Wat	Gerealiseerd
Meldingen vuurwerk en ontbrandingstoestemming vuurwerk	99
Toezicht en coördinatie vuurwerk	63
Ontheffing tijdelijk en uitzonderlijk gebruik Wet luchtvaart	66
Toezicht ontheffing tijdelijk en uitzonderlijk gebruik Wet luchtvaart	19

Lucht

> We waren eerst directe collega's.

Le tour et le RUD

Wie wil opstijgen en landen met een helikopter krijgt te maken met de RUD. Zo ook rondom de Tour de France. Tijdens de eerste etappe op 5 juli landden op twee locaties helikopters. En wie met een luchtvaartuig buiten een luchthaven wil opstijgen en landen, heeft toestemming nodig van de provincie. De RUD handelt deze TUG-ontheffing (Tijdelijk en Uitzonderlijk Gebruik) af. In het geval van de Tour werden de beoogde landplaatsen met GPS-coördinaten en foto's aangegeven. Op een 'Certificat Acoustique' staan de (geluid)details van de helikopter. Vergunningverlener Saskia Lont (RUD) heeft deze aanvragen beoordeeld vanuit het perspectief van veiligheid op de grond, en geluidsoverlast. Daarnaast vond overleg plaats met andere betrokken partijen, zoals het Rijk dat gaat over het luchtruim.

"Ik vond het een mooie ervaring om in een goede samenwerking met medewerkers van de Tour de France en collega's van de gemeenten IJsselstein, Montfoort en natuurlijk Utrecht, een bijdrage te leveren aan zo'n groot en internationaal sportevenement. Ik was ook enorm onder de indruk van de minutieuze voorbereiding die met zo'n groot evenement gepaard gaat: ik had maanden van tevoren al gedetailleerde tijdschema's en kaartmateriaal ontvangen van de tijdrit én de gehele eerste etappe tot en met de finish in Zeeland." Beleidsmedewerker Susan Kreuger is vanuit de provincie betrokken bij luchtvaart: "De samenwerking met de RUD verloopt prima. We overleggen circa één keer per twee maanden over lopende ontwikkelingen, zoals destijds de Tour. En mocht het nodig zijn, dan weten we elkaar te vinden. Daarnaast is er een interprovinciale contactgroep luchtvaart, waar de uitvoeringsdiensten expertise delen. De provincie maakt hier ook gebruik van, dit was voor de vorming van de RUD Utrecht ook al zo. Ik merk wel dat je minder makkelijk even binnenloopt bij elkaar: we waren eerst directe collega's, nu werken we – weliswaar in hetzelfde gebouw – voor verschillende organisaties. Dat is wel veranderd."

Meer informatie over de RUD en lucht

Vuurwerk (vergunningverlener en handhavers over hun werk):
www.provincieutrechtmagazine.nl/magazine/editie-10/veilig-vuurwerk-is-een-vak
Vuurwerk: www.rudutrecht.nl/diensten/vuurwerk
Luchtvaart: www.rudutrecht.nl/diensten/luchtvaart

Water

Water

De RUD zorgt ervoor dat recreanten veilig kunnen zwemmen. We controleren in het kader van Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Whvbz) de veiligheid en hygiëne van de 27 officiële zwemlocaties in oppervlaktewater, en van alle zwembaden die voor publiek toegankelijk zijn. In het kader van de Waterwet voeren we vergunningverlenings- en handhavingstaken uit op het gebied van het onttrekken van grondwater voor de openbare drinkwatervoorziening, grote industriële onttrekkingen (meer dan 150.000 m^3 per jaar) en open bodemenergiesystemen (warmte-koude-opslag). We voeren onze taken op gebied van de Whvbz en de Waterwet uit namens de provincie.

Water in cijfers

Wat	Gerealiseerd
Toezicht badinrichtingen (binnen- en buiten zwembaden en peuterbaden, A- en B-locaties)	123
Toezicht ingerichte en vrij toegankelijke zwemlocaties in oppervlaktewater, C en D locaties)	54
Vergunningverlening Waterwet	15
Toezicht Waterwet grote onttrekkingen	20
Toezicht Waterwet bodemenergie	98
Toezicht grondwaterbeschermingsgebieden	5
Surveillance water	34
Gebiedsschouw	2

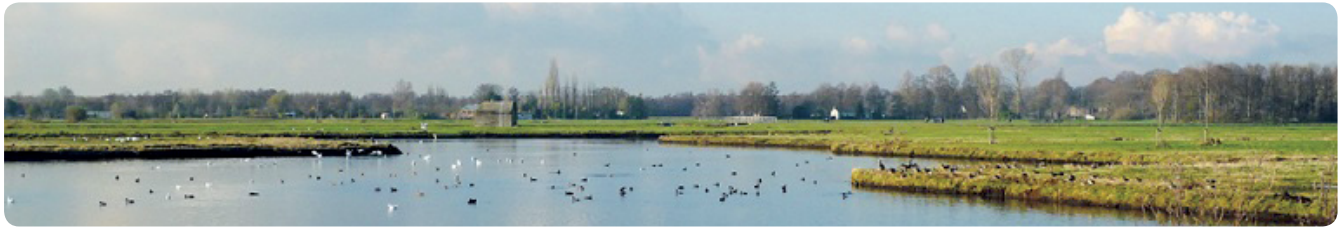

> De gemeente en de RUD werken samen aan de ontwikkeling van bodemenergie in dit gebied.

Duurzame energie en bioswasmachine

Het stationsgebied in Utrecht wordt grondig gerevitaliseerd. Albert de Vries, adviseur ondergrond bij de gemeente Utrecht: "De gemeente en de RUD werken samen aan de ontwikkeling van bodemenergie in dit gebied. Zo kunnen bedrijven hun (ver) nieuw(d)e panden verwarmen en koelen door gebruik te maken van grondwater. Deze methode heet warmte- en koudeopslag (WKO)." In het stationsgebied zijn in 2015 meerdere bodem-energie-projecten gerealiseerd, zoals de uitbreiding van WKO van de Nederlandse Spoorwegen voor de verwarming van het Stadskantoor.

Geohydroloog Marlous van der Meer is namens de RUD betrokken bij WKO in het stationsgebied. "We geven bedrijven advies bij de voorbereiding van de vergunningaanvraag voor het bodemenergiesysteem. Daarnaast heeft de RUD nauw samengewerkt met de gemeente Utrecht en de provincie aan het ontwikkelkader bodemenergie. Het ontwikkelkader geeft bedrijven in de hele gemeente Utrecht handvatten voor de toepassing van bodemenergie, en moet ervoor zorgen dat het bodemenergiepotentieel zo goed mogelijk gebruikt wordt. Er is hierbij een koppeling gemaakt tussen het bovengrondse en bebouwde deel (valt onder de Wet milieubeheer van de gemeente) en het grondwaterdeel (valt onder de Waterwet van de provincie)."

Albert de Vries: "Het gebruik van bodemenergie in het stationsgebied is niet alleen gunstig als duurzame energie-bron, maar heeft een positief neveneffect. Onder het stations-gebied zitten een paar grote grondwaterverontreinigingen. Door WKO zullen deze - door de versnelde menging van grondwater- verontreinigingen, nutriënten, en nature aan-wezig bodemleven- sneller afbreken. Dit principe wordt in het Utrechtse de 'biowasmachine' genoemd."

Open warmte- en koude opslagsystemen

Koudevraag

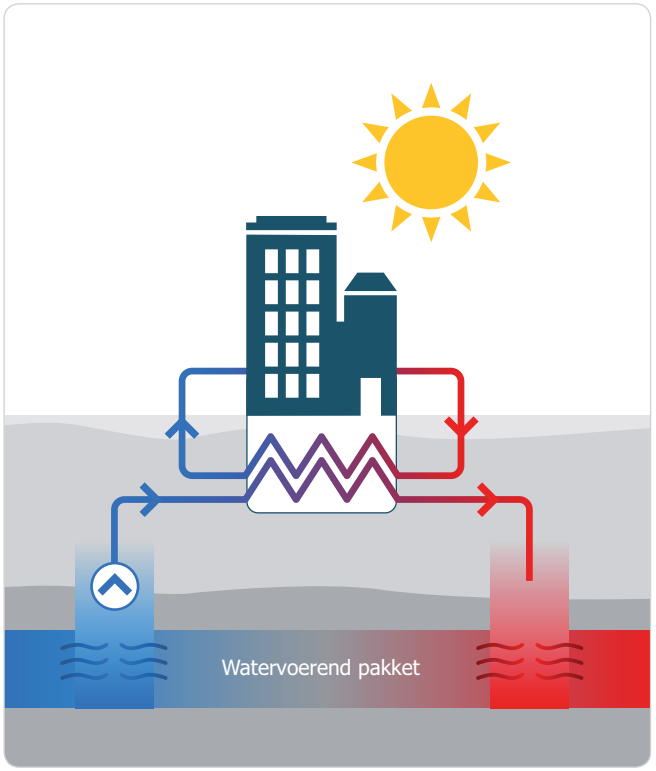

Warmtevraag

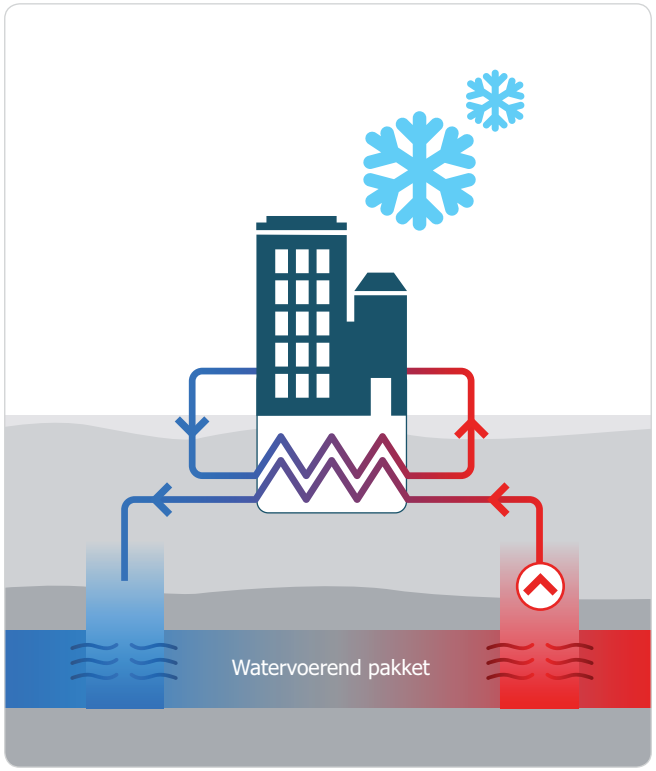

In de zomer worden (kantoor)gebouwen gekoeld door koud grondwater (circa 7 graden) aan de bodem te onttrekken. Het koude grondwater wordt langs een warmtepomp geleid, waar de koude via overdracht aan het gebouw wordt afgestaan voor koeling. Door het afstaan van deze koude, warmt het grondwater op tot ongeveer 16 graden en wordt vervolgens weer opgeslagen in de bodem.

In de winter draait de stromingsrichting van het systeem om door opgewarmd grondwater (circa 16 graden) aan de bodem te onttrekken. In de winter worden (kantoor)gebouwen verwarmd door warm grondwater. Opnieuw vindt warmteoverdracht plaats en wordt het grondwater daarna weer opgeslagen in de bodem.

Meer over de RUD en water
Zwemwater: www.rudutrecht.nl/diensten/zwemwater
Grondwater: www.rudutrecht.nl/diensten/grondwater

Landschap

Landschap

Doel van de Landschapsverordening (Lsv) is de bescherming van landschap, natuur, cultuurhistorische - en archeologische waarden in de provincie Utrecht. Met de Lsv wil de provincie kleine aantastingen in de kiem smoren, voordat het grootschalige aantastingen worden. De Lsv heeft daarom regels op het gebied van onder andere reclameobjecten, kleine landschapselementen (voornamelijk oudere, grote bomen), het vrijhouden van vaarwegen, en het dempen van sloten. De provincie is bevoegd gezag, en verleent de ontheffingen. De RUD handhaaft de Lsv.

Landschap in cijfers

Wat	Gerealiseerd
Toezicht Landschapsverordening, hoofdstuk 2 (reclameobjecten)	110
Toezicht Landschapsverordening, hoofdstuk 3 (onder andere storten van afval, rommelterreinen, dempen van sloten)	60
Toezicht Landschapsverordening, hoofdstuk 4 (water: onder andere woonschepen, boten)	118

> Door de samenwerking kwam alles in een stroomversnelling.

Brede handhavingsactie op de Eem

Via de milieuklachtentelefoon kwamen er signalen dat er mensen zouden verblijven op hun boten bij een recreatie-aanmeerplaats aan de Eem. Hierdoor vervuilde de omgeving en voelden recreanten en passanten zich niet veilig. Dit was aanleiding voor een gezamenlijke handhavingsactie in oktober 2015. De RUD was betrokken als handhaver van de Landschapsverordening. Het team bestond, naast de RUD, uit vertegenwoordigers van de provincie Utrecht, de politie en justitie.

Iljan Vos, toezichthouder bij de RUD: "Van tevoren hebben we samen het gebied bekeken en het probleem geanalyseerd. We hebben met juristen deze actie en de consequenties van de handhaving in kaart gebracht, en de betrokken gemeentes geïnformeerd. De provincie had haar werkschip van de afdeling (vaar)wegen beschikbaar gesteld voor de actie." Peter Rigter, inspecteur wegen/vaarwegen bij de provincie Utrecht: "Het probleem van de bewoners op boten en bijbehorend afval speelt al jaren. Via onze jurist kwam ik in contact met Iljan. Door de samenwerking kwam alles in een stroomversnelling en werd het probleem snel aangepakt."

Iljan Vos: "Tijdens de controle hebben we op meerdere (woon) boten, afval, drugs en gestolen goederen aangetroffen. Samen met onze buitengewoon opsporingsambtenaar heb ik verschillende boten bezocht. Dit was mogelijk door de aanwezigheid van de politie. De RUD mag woningen, dus ook boten waarin mensen wonen, niet zomaar betreden. We hebben ter plekke acht boten en de kade onderzocht en de eigenaren van de boten uitgelegd wat de overtredingen waren, onder andere: illegaal aanmeren, de boot 'bewonen', en afval op de kade. De eigenaren van de boten kregen zes weken om de overtredingen ongedaan te maken. De RUD heeft de plaats van de boten nogmaals bezocht, en de boten waren op tijd verwijderd." Het traject naar aanleiding van de gevonden drugs is door de politie opgepakt. Peter Rigter: "De RUD houdt nu een dossier bij van overtredingen op de Eem. Voorjaar 2016 zal er opnieuw een inspectie plaatsvinden door de RUD en de provincie; dit is een soort 0-meting voorafgaande aan het recreatieseizoen. Ik hoop dat we volgend najaar opnieuw een effectieve gezamenlijke controle kunnen uitvoeren."

Meer over de RUD en landschap

Landschapsverordening:
www.rudutrecht.nl/diensten/landschap

Sociaal jaarverslag 2015

Sociaal jaarverslag

De RUD Utrecht wordt gemaakt door de medewerkers: zij voeren de taken voor de opdrachtgevers uit en zijn het gezicht voor bedrijven en bewoners. Onze cultuur richt zich dan ook op zorg voor goede verhoudingen, gekoppeld aan flexibiliteit in processen, zorg voor personeel en klantgerichtheid. De relatie tussen mensen is belangrijk, net als durven experimenteren en innoveren. Bij de RUD kennen we elkaar en brengen collega's elkaar in positie. Daarnaast werken we continu aan onze professionaliteit. We laten ons uitdagen om meer ondernemend te denken en handelen, met het oog op de toekomst waarin we een outputgestuurde organisatie worden.

Het afgelopen jaar hebben we de basis verder op orde gebracht. Nadat de medewerkers allemaal in dienst zijn getreden per 1 januari 2015, hebben we ons gericht op de taken met een verplicht karakter. Denkt hierbij aan onderwerpen als de salarisadministratie, het aantrekken van een bedrijfsarts, opstellen van beleid en het maken diverse protocollen en regelingen. De verplichte HRM-taken hebben we in 2015 afgerond.

E-HRM heeft HR-informatie toegankelijk gemaakt en aangesloten op de financiële administratie: dit zorgt voor transparantie. Het past ook bij de digitalisering van deze tijd, waarin elke manager en medewerker op elk tijdstip zelf zijn of haar HR-zaken kan regelen. Ook is het functiehuis geëvalueerd en het functieboek hierop aangepast. Tot slot hebben we doorlopend oog gehad voor duurzame inzetbaarheid, interne mobiliteit en het werken aan programma's en projecten om medewerkers in hun kracht te zetten.

Sociaal jaarverslag in cijfers

85%

is **trots** op de RUD

Leeftijd

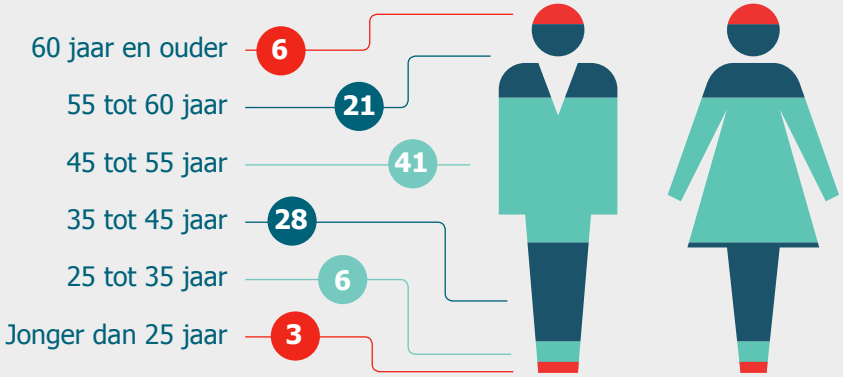

105 mensen in dienst

totale formatie: **106** fte

totale bezetting: **92** fte

Aantal

60 mannen

45 vrouwen

Sociaal jaarverslag in cijfers

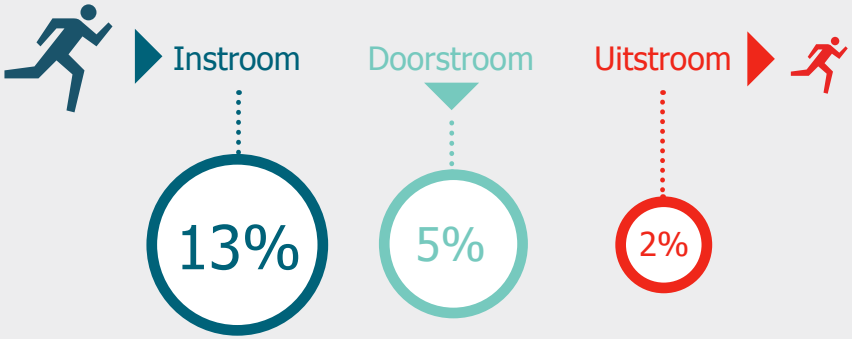

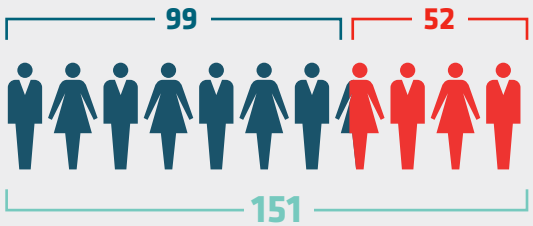

Als we onze flexibele medewerkers meetellen dan zetten **151** medewerkers zich in voor de RUD, waarvan **99** vaste medewerkers en **52** met een tijdelijke aanstelling of als ingehuurde collega.

Ratio **vast / tijdelijk 1,9 : 1**

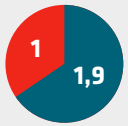

Opleidingsbudget

€ 154.000

Is geheel ingezet voor RUD-brede ontwikkel-trajecten, klassieke opleiding, training en cursus, en de summerschool.

ziekteverzuim

5,5%

verzuimfrequentie

0,98

De vergunningverlener van de toekomst

Net afgestudeerd en meteen een vaste baan: sinds 1 juli versterkt Kyra Liemburg het team vergunningen bedrijven. En ze is niet zomaar een aanwinst, Kyra is met haar 23 jaar ook belangrijk voor de toekomst van het team. Haar collega's zijn samen goed voor vele decennia aan ervaring en een onschatbare hoeveelheid kennis. Kennis en ervaring die dankzij Kyra niet verloren gaan.

De RUD benaderde bewust jongeren. De stagebegeleider deelde de vacature met Kyra's klas. "De vacature sloot goed aan bij de specialisatie Omgevingsrecht die ik zelf had gezocht met mijn stages. Daarnaast was en is de RUD een organisatie in ontwikkeling en leek het mij interessant om hieraan bij te dragen." Na een succesvolle sollicitatie, en na het definitief afstuderen in juni, kon Kyra aan de slag. Ze hoefde niet lang te wennen: "Het team heeft me enthousiast ontvangen, en ik voelde me de eerste week al op mijn gemak. Ik was wel onder de indruk: dit is mijn eerste vaste baan. Ik doe nu meldingen van bedrijven in categorie 1, 2 en 3, voornamelijk voor de gemeente Utrecht. Dit gaat met steeds meer ervaring, en ik krijg steeds meer vertrouwen van mijn collega's."

Dat vertrouwen blijkt uit het feit dat Kyra het teamplan voor 2016 mocht schrijven. Wat wil ze zelf in 2016? "Ik ben net begonnen aan de training voor energieadviseur, dat vind ik heel leuk. En ik wil groeien als vergunningverlener, en uiteindelijk ook vergunningen voor bijvoorbeeld tankstations doen."
Daar werkt Kyra hard voor: nadat haar eigen meldingen heeft afgehandeld, loopt ze mee met vergunning- en adviestrajecten van ervaren collega's. "Die leren me het vak graag!"

> Ik ben net begonnen aan de training voor energieadviseur, dat vind ik heel leuk.

Colofon

Foto's
Marius Puhl, Robbert den Hartog en beeldbank provincie Utrecht

Tekst
Communicatie

Vormgeving
Pier 19, Utrecht